

Zadeva C-196/24 [Aucrinde]ⁱ

Predlog za sprejetje predhodne odločbe

Datum vložitve:

20. februar 2024

Predložitveno sodišče:

Tribunal judiciaire de Chambéry (Francija)

Datum predložitvene odločbe:

16. januar 2024

Tožeča stranka:

xx

Tožene stranke:

ww

yy

zz

vv

TRIBUNAL JUDICIAIRE DE CHAMBÉRY
(SODIŠČE PRVE STOPNJE V CHAMBÉRYJU)
Civilni senat

ZAPROSILO ZA MEDNARODNO PRAVNO POMOČ

[...] (ni prevedeno)

SKLEP [...] (ni prevedeno)

[...] (ni prevedeno)

Ob upoštevanju postopka, ki poteka pred Tribunale civile di Genova

ⁱ Ime te zadeve je izmišljeno. Ne ustreza resničnemu imenu nobene od strank v postopku.

(civilno sodišče v Genovi, Italija)

V SPORU MED:

TOŽEČO STRANKO:

xx

[...] (ni prevedeno):

IN

TOŽENIMI STRANKAMI:

ww

[...] (ni prevedeno)

yy

[...] (ni prevedeno)

zz

[...] (ni prevedeno)

vv

[...] (ni prevedeno)

MINISTÈRE PUBLIC (DRŽAVNO TOŽILSTVO)

ki ga zastopa procuratore generale della Repubblica presso il tribunale di Genova (državni tožilec pri civilnem sodišču v Genovi) [...] (ni prevedeno)

OBRAZLOŽITEV SPORA

- 1 XX, rojen v [...] (ni prevedeno), s stalnim prebivališčem v [...] (ni prevedeno), je pri Tribunale civile di Genova (civilno sodišče v Genovi) začel postopek, da se ugotovi, da je nezakonski sin aa, ki je umrl [...] (ni prevedeno), da se mu dovoli uporaba očetovega priimka, da se pristojnemu matičarju odredi, naj [vpiše prihodnjo sodbo], ko bo postala pravnomočna [...], da se [odredi] izvedba dokazovanja z izvedencem, ki bo [ugotovil] biološko starševstvo xx, in to po ekshumaciji trupla domnevnega očeta.
- 2 V skladu z ordinanza istruttoria (sklep o pripravljalnem ukrepu) z dne 5. marca 2022 je giudice istruttore del tribunale civile di Genova (preiskovalni sodnik civilnega sodišča v Genovi) odredil hematološko analizo za ugotovitev, ali ima tožeča stranka genetske značilnosti, ki se ujemajo z genetskimi značilnostmi toženih strank v postopku, ki so priznani otroci aa.
- 3 Tožene stranke, ki so zakonski otroci aa, so zavrnilo, da bi se hematološka analiza odredila zanje, in zahtevale, naj se opravi na telesu aa na kraju, kjer počiva njegovo truplo.

- 4 V skladu z ordinanza istruttoria (sklep o pripravljalnem ukrepu) z dne 1[4]. aprila 2022 je giudice istruttore del tribunale civile di Genova (preiskovalni sodnik civilnega sodišča v Genovi) odredil hematološko analizo in imenoval izvedenca za izvedbo genetske primerjave med tožečo stranko xx in truplom domnevnega očeta aa po njegovi ekshumaciji ter prekinil dokazovanje z izvedenci do [izvršitve] [zaposil] za mednarodno pravno pomoč, ki bi jih bilo eventualno treba [nasloviti] na francoski pravosodni organ, da se opravi ekshumacija trupla, v skladu s francosko zakonodajo.
- 5 Tribunale civile di Genova (civilno sodišče v Genovi) je 18. novembra 2022 Tribunal judiciaire de Chambéry (sodišče prve stopnje v Chambéryju) poslalo zaprosilo za mednarodno pravno pomoč, ki je vsebovalo prošnjo za ekshumacijo trupla aa, rojenega v [...] (ni prevedeno) dne [...] (ni prevedeno) in umrlega v [...] (ni prevedeno) dne [...] (ni prevedeno), ki je bil pokopan v Franciji.
- 6 Zaposilo je bilo podano na podlagi Uredbe (EU) 2020/1783 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2020 o sodelovanju med sodišči držav članic pri pridobivanju dokazov v civilnih ali gospodarskih zadevah.
- 7 [...] (ni prevedeno)

OBRAZLOŽITEV ODLOČBE

Predhodno o [možnosti] predloga za sprejetje predhodne odločbe

- 8 Člen 267 PDEU določa: „Sodišče Evropske unije je pristojno za predhodno odločanje o vprašanjih glede:
[...] (ni prevedeno)“
- 9 „Nacionalna sodišča lahko sprožijo postopek pred Sodiščem le, če pred njimi poteka spor in če odločajo v postopku, ki bo pripeljal do izdaje sodne odločbe.
Toda čeprav sodelovanje med sodišči držav članic pri pridobivanju dokazov ne pripelje vedno do izdaje sodne odločbe, je zaslišanje priče s strani sodišča dejanje, ki se opravi v okviru sodnega postopka, ki bo pripeljal do izdaje sodne odločbe. Vprašanje plačila stroškov zaslišanja spada v okvir tega postopka. Obstaja torej neposredna povezava med vprašanjem za predhodno odločanje v zvezi z navedenimi stroški in opravljanjem sodne funkcije sodišča (sodba z dne 17. februarja 2011, Weryński, C-283/09, EU:C:2011:85 točki 44 in 45).
- 10 V obravnavanem primeru, tudi če lahko to sodišče izvršitev zaprosila za mednarodno pravno pomoč zavrne le v omejenih primerih (člena 12 in 16 Uredbe [2020/1783]), ni zgolj organ, ki izvrši odločbo, ki jo je že sprejel organ, ki je zaprosil, in mora izdati sodno odločbo, da preveri, ali so pogoji iz zgoraj navedene uredbe izpolnjeni.

- 11 Preverjanja, ki se zahteva od tega sodišča, ni mogoče razumeti kot povsem formalno preverjanje glede na člen 12 Uredbe [2020/1783], ki zaprošenemu sodišču nalaga, da „*zaposilo izvrši v skladu s svojim nacionalnim pravom*“.
- 12 Poleg tega, čeprav pred tukajšnjim sodiščem neposredno ne poteka noben spor, dejstvo ostaja, da v Italiji obstaja spor med več strankami, ki poteka pred italijanskim sodiščem, ki je zaprosilo, in da je nadalje zaprošenemu francoskemu sodišču predložen – seveda delen – del tega spora.
- 13 Zato je treba francosko sodišče šteti za sodišče v smislu člena 267 PDEU.

1. Predpis, ki se uporablja za izvršitev zaprosila

- 14 Zaposilo Tribunale civile di Genova (civilno sodišče v Genovi) je izdano na podlagi Uredbe [2020/1783].
- 15 [...] (ni prevedeno)
- 16 [...] (ni prevedeno)
- 17 [...] (ni prevedeno)
- 18 [...] (ni prevedeno)
- 19 [...] (ni prevedeno)
- 20 [...] (ni prevedeno)
- 21 [...] (ni prevedeno)
- 22 [...] (ni prevedeno)
- 23 [...] (ni prevedeno)
- 24 [...] (ni prevedeno)
- 25 [...] (ni prevedeno)
- 26 Uredba [2020/1783] [...] (ni prevedeno) se torej uporablja za zaprosila za pridobivanje dokazov, ki jih sodišče države članice izda v zvezi z dokazi[, ki se nahajajo] na ozemlju druge države članice, razen na Danskem.
- 27 [...] (ni prevedeno)
- 28 [...] (ni prevedeno)
- 29 [...] (ni prevedeno)
- 30 [...] (ni prevedeno)

- 31 [...] (ni prevedeno)
- 32 Glede na te elemente [...] (ni prevedeno) je treba uporabiti Uredbo [2020/1783].

2. Zaposilo Tribunale civile di Genova (civilno sodišče v Genovi)

(a) Dopustnost zaprosila

- 33 Člen 5 Uredbe [2020/1783] določa [obliko in vsebino zaprosil].
- [...] (ni prevedeno)

- 34 [...] (ni prevedeno) Zaposilo je torej dopustno.

(b) Izrecni primeri zavrnitve izvršitve zaprosila

- 35 V Uredbi so taksativno naštet primeri, v katerih zaproseno sodišče lahko zavrne izvršitev zaprosila. Ker je namen Uredbe [2020/1783] kar najbolj olajšati pridobivanje dokazov v tujini, so namreč primeri, v katerih lahko zaprosena sodišča zavrnejo izvršitev zaprosil, strogo omejeni.

- 36 [...] (ni prevedeno) [Č]len 16 Uredbe [2020/1783] [določa:]

„Odklonitve izvršitev zaprosil:

- [...] (ni prevedeno)
- 37 [...] (ni prevedeno)
- 38 [...] (ni prevedeno)
- 39 [...] (ni prevedeno)
- 40 [...] (ni prevedeno)
- 41 [...] (ni prevedeno)
- 42 [...] (ni prevedeno)
- 43 [...] (ni prevedeno)

- 44 Zato ni nobenega razloga za nasprotovanje zaprosilu Tribunale civile di Genova (civilno sodišče v Genovi) na podlagi člena 16 Uredbe [2020/1783].

(c) Upoštevnost nacionalne določbe in zadevne določbe prava Unije

1. Prva zadevna določba prava Evropske unije

- 45 Člen 12(3) Uredbe [2020/1783] določa:

„Sodišče, ki je zaprosilo, lahko zahteva izvršitev zaprosila v skladu s posebnim postopkom, ki ga določa njegovo nacionalno pravo, pri čemer uporabi obrazec A iz Priloge I. Zaprošeno sodišče takšno zahtevo izvrši v skladu z zadevnim posebnim postopkom, razen če to ne bi bilo združljivo z njegovim nacionalnim pravom ali če tega ne more storiti zaradi večjih praktičnih težav. Če zaprošeno sodišče ne izpolni zahteve za izvršitev zaprosila v skladu s posebnim postopkom zaradi enega od teh razlogov, o tem obvesti sodišče, ki je zaprosilo, pri čemer uporabi obrazec H iz Priloge I.“

- 46 Da se zaprosilo izvrši po posebnem postopku, mora sodišče, ki je zaprosilo, izpolniti točko 12 na obrazcu A. V obravnavanem primeru Tribunale civile de Genova (civilno sodišče v Genovi) ni izpolnilo točke 12 na obrazcu A, zato se ni treba vprašati o združljivosti posebnega zaprosila z nacionalnim pravom ali trditi, da obstajajo praktične težave.
- 47 Nasprotno, ta člen 12 [z naslovom] „Splošne določbe o izvrševanju zaprosila“ v [odstavku 2] določa, da „[z]aprošeno sodišče zaprosilo izvrši v skladu s svojim nacionalnim pravom“.
- 48 Ta člen je skoraj enak členu 10 razveljavljene Uredbe Sveta (ES) št. 1206/2001 z dne 28. maja 2001, ki je določal, da „2. *Zaprošeno sodišče zaprosilo izvrši v skladu s pravom svoje države članice*“.
- 49 V zvezi s tem členom pa je v Praktičnem vodniku za uporabo Uredbe o pridobivanju dokazov v zvezi z Uredbo (ES) št. 1206/2001 z dne 28. maja 2001 navedeno, da lahko zaprošeno sodišče, če oblika, ki jo določa država članica sodišča, ki je zaprosilo, ni združljiva s pravom njegove države članice, zavrne izpolnitev tega zaprosila. **Oblika se lahko šteje za nezdružljivo s pravom države članice zaprosilnega sodišča, če je v nasprotju s temeljnimi načeli.**
- 50 Tribunal judiciaire de Chambéry (sodišče prve stopnje v Chambéryju) postavlja prvo vprašanje glede razlage tega člena. Čeprav so primeri, v katerih lahko država članica zavrne izvršitev zaprosila druge države članice, taksativno naštetih v členu 16 Uredbe, se namreč zdi, da člen 12 uvaja nove primere, v katerih je mogoče zavrniti izpolnitev takega zaprosila.
- 51 Sodišče bo zaprošeno za razlago tega člena, da se nacionalnemu sodišču pojasni njegov obseg: **Ali ta člen nacionalnemu sodišču omogoča, da zavrne uporabo Uredbe in [zavrne] izpolnitev zaprosila z obrazložitvijo, da je oblika zaprosila v nasprotju s temeljnimi načeli nacionalnega prava zaprosilne države?**
- 52 Poleg tega, če bi bil odgovor na to vprašanje pritrdilen, se v obravnavanem primeru postavlja vprašanje nasprotja med obliko zaprosila ter temeljnimi načeli francoskega nacionalnega prava in nekaterimi členi Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina).

2. Zadevna nacionalna določba

53 Člen 16-11 Code civil (civilni zakonik), ki je veljal 21. maja 2023, namreč določa:

„Identifikacija osebe z genetskim profiliranjem se lahko opravi le:

1. v okviru preiskovalnih ukrepov ali ukrepov za pridobivanje dokazov, ki se sprejmejo v sodnem postopku;

[...] (ni prevedeno)

*V civilnih zadevah se ta identifikacija lahko opravi le na podlagi ukrepa za pridobivanje dokazov, ki ga odredi sodišče, ki odloča o tožbi za ugotovitev ali izpodbijanje starševskega razmerja ali tožbi za pridobitev ali odpravo preživnine od morebitnega očeta. Predhodno je treba izrecno pridobiti soglasje zadevne osebe. **Razen če je oseba v času svojega življenja dala izrecno soglasje, po njeni smrti ni mogoče opraviti nobene identifikacije z genetskim profiliranjem.**“*

54 V francoskem pravu je ekshumacija trupla za namene dokazovanja starševskega razmerja torej mogoča le, če je zadevna oseba v času svojega življenja dala izrecno soglasje.

3. Upoštevena nacionalna in mednarodna sodna praksa

55 Cour de cassation (kasacijsko sodišče) je 6. julija 2011 Conseil constitutionnel (ustavni svet) postavilo vprašanje o ureditvi izvedenskega dokazovanja z genetskim profiliranjem *post mortem* (odločba št. 2011-173 QPC z dne 30. septembra 2011, <https://www.conseil-constitutionnel.fr/decision/2011/2011173QPC.htm>). Natančneje, zaprosen je bil, naj odloči o skladnosti člena 16-11, drugi odstavek, civilnega zakonika z načelom spoštovanja pravice do zasebnega in družinskega življenja, ki ga zagotavlja francoska Constitution (ustava).

56 Conseil constitutionnel (ustavni svet) je presodil, da domneva, v skladu s katero umrle osebe niso soglašale z izvedenskim dokazovanjem z genetskim profiliranjem, pomeni oviro, ki jo je zakonodajalec prostovoljno določil za zagotovitev spoštovanja do umrlih s tem, da se preprečijo zlorabe pri ekshumaciji:

„Zakonodajalec je s tem, da je določil, da se za umrle osebe domneva, da niso pristale na identifikacijo z genetskim profiliranjem, želel preprečiti ekshumacije, da se zagotovi spoštovanje do mrtvih. Conseil constitutionnel [(ustavni svet)] ni treba s svojo presojo nadomestiti presoje zakonodajalca o upoštevanju spoštovanja do človekovega telesa na tem področju. Zato je treba očitke v zvezi z neupoštevanjem spoštovanja do zasebnega življenja in pravice do normalnega družinskega življenja zavriniti.“

57 To stališče je v nasprotju s sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice, ki je v sodbi z dne 13. julija 2006, Jäggi proti Švici (pritožba št. 58757/00), razsodilo, da odvzem DNK, za katerega je potrebna ekshumacija, glede na okoliščine obravnavanega primera ne posega ne v zasebno življenje

umrlega ne v nedotakljivost trupla umrlega, da pa je bilo nesorazmerno poseženo v pravico izvedeti za svoj izvor in vedeti, ali je umrl res njegov oče, ki jo ima 70-letna oseba, ki ji je bila zavrnjena ekshumacija trupla, da bi se opravilo izvedensko dokazovanje z genetskim profiliranjem.

- 58 Evropsko sodišče za človekove pravice je svoje stališče večkrat potrdilo, med drugim v sodbi v zadevi Pascaud proti Franciji z dne 16. junija 2011 (pritožba št. 19535/08):

„59. [...] Sodišče meni, da je pravica do identitete, ki vključuje pravico poznati in doseči priznanje svojih prednikov, sestavni del pojma zasebnega življenja. V takem primeru je za tehtanje obstoječih interesov potrebna toliko bolj temeljita preučitev.

60. Sodišče mora ugotoviti, ali je bilo v obravnavanem primeru doseženo pravično ravnovesje pri tehtanju nasprotnih interesov, in sicer na eni strani pravice pritožnika do poznavanja svojih prednikov ter na drugi strani pravice tretjih oseb, da niso podvržene testom DNK, in splošnega interesa za pravno varstvo. [...]

64. Vendar Sodišče meni, da varstvo interesov domnevnega očeta samo po sebi ne more biti zadosten argument, da se pritožniku odvzamejo pravice, ki jih ima na podlagi člena 8 Konvencije.

65. Cour d'appel [(višje sodišče)] je namreč s tem, da je razglasilo ničnost izvedenskega dokazovanja z genetskim profiliranjem, opravljenega post mortem, ter zavrnilo priznanje in ugotovitev biološkega očetovstva pritožnika, dalo večjo težo pravicam in interesom domnevnega očeta kot pravici pritožnika do poznavanja njegovega izvora in priznanja tega izvora, pravici, ki ne preneha s starostjo, prav nasprotno (zgoraj navedena sodba Jäggi, točka 40).“

- 59 Iz teh različnih odločb so razvidne razlike med stališčem Conseil constitutionnel (ustavni svet), ki je rabsodil, da je člen 16-11, drugi odstavek, civilnega zakonika, ki za možnost izvedbe identifikacije z genetskim profiliranjem *post mortem* zahteva izrecno soglasje, ki ga je umrl dal v času svojega življenja, skladen s francosko ustavo, in stališčem Evropskega sodišča za človekove pravice, ki pa meni, da uporaba tega člena in posledična zavrnitev dovolitve take identifikacije lahko pomenita kršitev člena 8 Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic.

- 60 Tudi Cour de cassation (kasacijsko sodišče) je moralo po zgoraj navedenih odločbah odločati o tem vprašanju:

„Glede na izpodbijano sodbo je M. [...] (ni prevedeno), rojenega dne [...] (ni prevedeno), pred njegovim rojstvom priznala njegova mati, [...] (ni prevedeno), in dne [...] (ni prevedeno) še [...] (ni prevedeno), z njuno poznejšo sklenitvijo zakonske zveze pa je postal zakonski otrok. Ker je od njiju izvedel, da je v resnici njegov oče [...] (ni prevedeno), ki je umrl leta [...] (ni prevedeno), je dne [...] (ni prevedeno) pri Tribunal de grande instance [(okrožno sodišče)] vložil pravno

sredstvo, da bi se dovolila ekshumacija trupla te osebe za izvedbo izvedenskega dokazovanja z genetskim profiliranjem.

S tem, da je odločilo o vsebini pravnega sredstva, čeprav je moralo po uradni dolžnosti obravnavati procesno predpostavko, ki se je nanašala na nevstop pravnih naslednikov v postopek [...] (ni prevedeno), je Cour d'appel [(višje sodišče)] kršilo zgoraj navedene akte“ (Cour de cassation (kasacijsko sodišče), 1. civilni senat, 13. november 2014, št. 13-21-0 18).

- 61 Del pravne teorije je to sodbo razumel tako, da ustvarja pot *praeter legem* prek člena 8 Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic, da bi se obšla neskladnost člena 16-11 civilnega zakonika z Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic pri njegovi konkretni uporabi. Vendar Cour de cassation (kasacijsko sodišče) ni odgovorilo po vsebini, ker je postavljeno vprašanje procesne narave (nedopustnost tožbe, ker dediči niso bili vključeni v postopek). Eden od avtorjev iz tega sklepa, da je obveznost vključitve pravnih naslednikov v postopek povsem procesna obveznost, da se zagotovi spoštovanje kontradiktornosti, ne pa družinski nadomestek za soglasje umrlega. [...] (ni prevedeno)
- 62 Poleg tega rešitve ni mogoče prenesti na primer, o katerem odloča tukajšnje sodišče. Cour de cassation (kasacijsko sodišče) se je namreč v sodbi potrudilo pojasniti, da gre v obravnavanem primeru za tožbo za ugotovitev stanja (tožbo za priznanje izvora, ki nima nobenega vpliva na osebno stanje tožeče stranke in nima pravnih posledic):
- „Dopustnost tožbe za priznanje genetskega porekla z dokazovanjem z izvedenci je, kadar je za to potrebna ekshumacija, odvisna od vstopa pravnih naslednikov umrlega v postopek. Na področju osebnega stanja imajo procesne predpostavke naravo javnega reda.“*
- 63 V zaprosilu, ki je predloženo temu sodišču, pa ne gre za tožbo za ugotovitev stanja, ampak za pridobitev dokaznega predloga v okviru tožbe za ugotavljanje očetovstva tožeče stranke.
- 64 Iz predlogov, podanih [v imenu] xx, je namreč razvidno, da „ima xx v skladu s členom 270 civilnega zakonika pravico izvedeti resnico in poznati svoj izvor, kar vključuje tudi vsa bremena in odgovornosti, ki jih bo sodno priznanje očetovstva aa prineslo“.
- 65 Zato se analiza Cour de cassation (kasacijsko sodišče), katere namen je le vključitev dedičev v postopek za izognitev členu 16-11 civilnega zakonika, ne uporablja in nikakor ni zadovoljiva za sodišča na prvi stopnji, ker ohranja pravno negotovost.
- 66 Nazadnje je treba ob koncu analize poudariti, da je zaprosilo Tribunale civile di Genova (civilno sodišče v Genovi) v nasprotju s členom 16-11 civilnega zakonika,

ki je pri svoji uporabi lahko tudi sam v nasprotju s členom 8 Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic.

Potrebna je še podrobnejša analiza.

67 Tudi Evropska unija namreč varuje temeljne pravice, in sicer z Listino [...] (ni prevedeno).

68 Torej je treba ugotoviti, ali je člen 16-11 civilnega zakonika v nasprotju z Listino, in če je, bi to sodišče moralo na podlagi ustaljene sodne prakse Sodišča Evropske unije zavrniti vsako uporabo člena 16-11 civilnega zakonika.

4. Druge zadevne upoštevne določbe prava Unije

69 Člen 6 PEU določa:

„1. Unija priznava pravice, svoboščine in načela iz Listine Evropske unije o temeljnih pravicah z dne 7. decembra 2000, prilagojene 12. decembra 2007 v Strasbourgu, ki ima enako pravno veljavnost kot Pogodbi.

Z določbami Listine se na nikakršen način ne širijo pristojnosti Unije, opredeljene v Pogodbah.

Pravice, svoboščine in načela Listine se razlagajo v skladu s splošnimi določbami naslova VII Listine o njeni razlagi in uporabi ter ob ustreznem upoštevanju pojasnil iz Listine, ki navajajo vire teh določb.

2. Unija pristopi k Evropski konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Ta pristop ne spreminja pristojnosti Unije, opredeljene v Pogodbah.

70 **3. Temeljne pravice, kakor jih zagotavlja Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin in kakor izhajajo iz ustavnega izročila, skupnega državam članicam, so kot splošna načela del prava Unije.“**

71 Za obravnavani primer pa se uporabljata dva člena Listine: prvič, člen 1, ki zagotavlja spoštovanje človekovega dostojanstva in posledično spoštovanje do mrtvih, ter, drugič, člen 7, ki vsakomur priznava pravico do spoštovanja zasebnega življenja in ustreza členu 8 Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic.

72 Člena 51 in 52 Listine določata:

„Določbe te listine se uporabljajo za institucije, organe, urade in agencije Unije ob spoštovanju načela subsidiarnosti, za države članice pa samo, ko izvajajo pravo Unije. Zato spoštujejo pravice, upoštevajo načela in spodbujajo njihovo uporabo v skladu s svojimi pristojnostmi [...].

Kakršno koli omejevanje uresničevanja pravic in svoboščin, ki jih priznava ta listina, mora biti predpisano z zakonom in spoštovati bistveno vsebino teh pravic

in svoboščin. Ob upoštevanju načela sorazmernosti so omejitve dovoljene samo, če so potrebne in če dejansko ustrezajo ciljem splošnega interesa, ki jih priznava Unija, ali če so potrebne zaradi zaščite pravic in svoboščin drugih.

2. Pravice, ki jih priznava ta listina in jih urejajo določbe Pogodb, se uresničujejo v skladu s pogoji in v mejah, opredeljenih v teh pogodbah.

3. Kolikor ta listina vsebuje pravice, ki ustrezajo pravicam, zagotovljenim z Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, sta vsebina in obseg teh pravic enaka kot vsebina in obseg pravic, ki ju določa navedena konvencija. Ta določba ne preprečuje širšega varstva po pravu Unije.“

73 „Za zagotovitev te skladnosti s pravom Konvencije člen 52(3) Listine določa mehanizem, ki deluje v dveh fazah. **Sodišče Unije mora najprej opredeliti tako imenovane ujemajoče se pravice, to je tiste, ki so zagotovljene hkrati z Listino in Konvencijo.**

Ko je ujemanje Listine Evropske unije o temeljnih pravicah in Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic ugotovljeno, mora Sodišče nato pravici, zagotovljeni z Listino, pripisati enako vsebino in obseg, kot ju določa Konvencija, razen da ji lahko zagotovi ‚širše varstvo‘. To pomeni, da mora biti njegova razlaga usklajena z razlago Evropskega sodišča za človekove pravice, ne da bi preseгла pogodbeno določen standard, kar ostaja redko.“ (Lexis nexis, zvezek 160, Listina Evropske unije o temeljnih pravicah).

74 V skladu s temi določbami lahko nacionalno sodišče Listino vključi v svoje razmišljanje le, če zadevni nacionalni akt spada na stvarno področje uporabe prava Unije.

75 [...] (ni prevedeno)

76 V obravnavanem primeru gre neposredno za materialno pravo Unije, ker je bila ta odločba izdana na podlagi Uredbe 2020/1783.

77 Torej očitno obstaja povezava med zadevnim položajem in pravnim redom Unije, zaradi česar mora sodišče uporabiti Listino, zlasti njena člena 1 in 7.

78 Člen 1 namreč določa, da je „[č]lovekovo dostojanstvo [...] nedotakljivo. Treba ga je spoštovati in varovati.“ Gre za bistveno načelo, ki se uporablja *post mortem* ter ki bi zato lahko glede na razlago, ki se daje v zvezi z njim, in obseg, ki se mu pripisuje, v tem primeru nasprotovalo ekshumaciji trupla.

79 Nasprotno pa bi pravica do spoštovanja zasebnega življenja, zagotovljena s členom 7 Listine, govorila v prid taki ekshumaciji. Ker člen 7 Listine ustreza členu 8 Evropske konvencije o varstvu človekovih pravicah, ga je treba namreč razlagati z vidika sodne prakse Evropskega sodišča za človekove pravice. To pa iz pravice do spoštovanja zasebnega življenja izpeljuje pravico vsakogar do

poznavanja svojega izvora, za kar se po potrebi opravi ekshumacija trupla domnevnega starša.

- 80 Nazadnje mora to sodišče ugotoviti, ali mora uporabiti člen 16-11 civilnega zakonika za zavrnitev izvršitve zaprosila za mednarodno pravno pomoč, ki ga je druga država članica zaprosila podala v okviru Uredbe o pridobivanju dokazov, ali pa mora zavrniti uporabo tega člena.
- 81 Vendar mora sodišče za uporabo ali zavrnitev uporabe člena 16-11 civilnega zakonika ugotoviti, ali je ta določba v nasprotju s členom 7 Listine ali pa, nasprotno, omejitev, določena v členu 16-11 civilnega zakonika, dejansko ustreza ciljem v splošnem interesu, ki jih priznava Unija, ali potrebi po varstvu pravic in svoboščin drugih, zlasti spoštovanju človekovega dostojanstva, kot je zagotovljeno s členom 1 Listine.
- 82 Nacionalno sodišče za odločitev o sporu, ki mu je bil predložen, potrebuje pojasnilo Sodišča, da bi ugotovilo, ali pravica poznati in doseči priznanje svojega izvora, ki je zagotovljena s členom 7 Listine, ima ali lahko ima prednost pred pravico umrlih, da se na njih ne opravijo testi DNK brez njihovega soglasja, ki so ga izrazili v času svojega življenja, to je pravico, ki je lahko zagotovljena z načelom spoštovanja človekovega dostojanstva, določenim v členu 1 Listine.

Za odgovor na to vprašanje je namreč potrebna razlaga členov 1 in 7 Listine, za kar ni pristojno to sodišče, ampak Sodišče Evropske unije:

- 83 Člen 267 PDEU določa:

„Sodišče Evropske unije je pristojno za predhodno odločanje o vprašanjih glede:

(a) [...] (ni prevedeno),

*(b) veljavnosti in razlage aktov institucij, organov, uradov ali agencij Unije.
[...]*

[...] (ni prevedeno)

- 84 *Kadar je takšno vprašanje postavljeno v postopku, ki teče pred sodiščem države članice, zoper odločitev katerega po nacionalnem pravu ni pravnega sredstva, je to sodišče dolžno predložiti zadevo Sodišču.*

[...] (ni prevedeno)“

- 85 *[...] (ni prevedeno)*

- 86 *[...] (ni prevedeno) Uredba [2020/1783] [...] (ni prevedeno) ne določa nobenega pravnega sredstva, kadar sodišče zaprosene države zavrne izvršitev zaprosila države, ki je zaprosila, za pridobivanje dokazov. [...] (ni prevedeno)*

87 [K]er zoper njegovo odločitev ni nobenega pravnega sredstva, mora to sodišče torej pred odločitvijo Sodišču Evropske unije postaviti vprašanje za predhodno odločanje. [Razlaga] Sodišča je v obravnavanem primeru toliko bolj pomembna, ker je vprašanje novo, saj Sodišču še nikoli ni bilo treba odločiti o razlagi Uredbe [2020/1783] [...] (ni prevedeno) in združljivosti njene konkretne uporabe z Listino.

Glede na vse te elemente bo postopek prekinjen do [odločitve] Sodišča.

3. Vprašanja, ki se Sodišču predložijo v predhodno odločanje

88 To sodišče Sodišču postavlja dve vprašanji:

89 [...] (ni prevedeno) [besedilo prvega vprašanja]

90 [...] (ni prevedeno) To sodišče meni, da so primeri zavrnitve uporabe Uredbe 2020/1783 taksativno naštetih v členu 16 in da se člen 12 ne bi smel zlorabiti za to, da bi se zavrnila uporaba Uredbe.

Vseeno v tem primeru ne obstaja zaščita pred zaprosili, katerih oblika ne ustreza standardom prava Evropske unije.

91 2. [...] (ni prevedeno) [besedilo drugega vprašanja]

92 To sodišče zato Sodišče prosi, naj razloži člena 1 (pravica do dostojanstva) in 7 (pravica do spoštovanja zasebnega življenja) Listine ter ugotovi njune medsebojne povezave, da presodi, ali taka uporaba Uredbe pomeni kršitev Listine ali ne.

93 Od odgovora Sodišča sta odvisni skladnost člena 16-11 civilnega zakonika s pravom Evropske unije in možnost, da sodišče ugotovi za pridobitev dokazov, ki ga je poslalo Tribunale civile di Genova (civilno sodišče v Genovi).

94 [...] (ni prevedeno) Glede na člen 52 Listine, ki določa, da „[k]olikor ta listina vsebuje pravice, ki ustrezajo pravicam, zagotovljenim z Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, sta vsebina in obseg teh pravic enaka kot vsebina in obseg pravic, ki ju določa navedena konvencija“, in sodbe, ki jih je Evropsko sodišče za človekove pravice izdalo v podobnih zadevah, tukajšnje sodišče meni, da bi se lahko ugotovilo, da je člen 16-11 civilnega zakonika v nasprotju s pravom Evropske unije, in zavrnilo uporabo tega člena na podlagi člena 7 Listine (pravica do spoštovanja zasebnega življenja).

95 Vendar odločbe Conseil constitutionnel (ustavni svet) in Cour de cassation (kasacijsko sodišče), izdane po sodbah Evropskega sodišča za človekove pravice, slabijo to analizo s tem, da dajejo prednost spoštovanju človekovega dostojanstva, in zahtevajo, da se Sodišče Evropske unije zaprosi za razlago členov 1 in 7 Listine.

IZ TEH RAZLOGOV

- 96 [...] (ni prevedeno)
- 97 **SE POSTAVLJATA** Sodišču Evropske unije ti vprašanji:
- 98 1. Ali člen 12 Uredbe (EU) 2020/1783 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2020 o sodelovanju med sodišči držav članic pri pridobivanju dokazov v civilnih ali gospodarskih zadevah nacionalnemu sodišču omogoča, da zavrne uporabo zadevne uredbe in ne izpolni zaprosila države, ki je zaprosila, z obrazložitvijo, da je oblika zaprosila v nasprotju s temeljnimi načeli nacionalnega prava zaprosene države in zlasti s členom 16-11 njenega civilnega zakonika?
- 99 2. Če se člen 12 Uredbe (EU) 2020/1783 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2020 o sodelovanju med sodišči držav članic pri pridobivanju dokazov v civilnih ali gospodarskih zadevah uporablja brez upoštevanja nacionalnega prava, kako je treba razlagati člena 1 (pravica do dostojanstva) in 7 (pravica do spoštovanja zasebnega življenja) Listine o temeljnih pravicah ter ugotoviti njune medsebojne povezave, da se odloči, ali taka uporaba Uredbe pomeni kršitev Listine o temeljnih pravicah ali ne?
- 100 [...] (ni prevedeno)
- 101 [...] (ni prevedeno)
- 102 **SE POJASNJUJE**, da stranke v sporu želijo, da se ohrani njihova anonimnost.
- 103 [...] (ni prevedeno)